

ที่ พม ๐๔๐๒/ ๗/๕๖๗

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมอหานา
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖

ด้วยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าว เข้าข่ายให้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้ง เป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๙ (๑๐) ที่กำหนดให้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การรายงานผลข้อมูลต่อคณะรัฐมนตรี ตามข้อเสนอเชิงนโยบายของมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เพื่อบริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยด่วน

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ จัดจ้างให้มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓.๒ รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมบทสรุปสำหรับผู้บริหาร สถานการณ์ทั่วไป อรรถบท ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย สถานการณ์การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในประเทศไทย สถานการณ์เด่นในรอบปี ๒๕๖๕ งานวิจัยเพื่อสังคมสูงอายุ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นภายใต้กรอบบทเรื่องความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย เพื่อให้ข้อมูลความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวโน้มและสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับผู้กำหนดนโยบาย นักวางแผน นักบริหารจัดการ นักวิชาการ และบุคคลที่สนใจได้นำไปใช้ประโยชน์ การสูงวัยของประชากรเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก และเป็นประเด็นที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ กำลังให้ความสนใจ จำนวนและสัดส่วนของประชากรสูงอายุมีมากถึง ๑,๑๐๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ของประชากรโลก ๘,๐๐๐ ล้านคน ในปี ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีประชากรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย ๖๖ ล้านคน ในจำนวนนี้มีประชากรสูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ๑๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประชากรทั้งหมด และพบว่าสัดส่วนของผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่ยังคงทำงานและมีรายได้จากการทำงานในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง การทำงานของผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่ในภาคนอกระบบที่ขาดการคุ้มครองแรงงานที่เหมาะสม และมีระดับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนที่ค่อนข้างต่ำ ระบบสวัสดิการภาครัฐ ระบบบำนาญและระบบสนับสนุนการออม แนวโน้มภาระค่าใช้จ่ายในระยะยาวที่จะเพิ่มสูงขึ้นตามจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในอนาคต รวมถึงทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อการเตรียมความพร้อมและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในวัยสูงอายุ จึงมีข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานสร้างหลักประกันรายได้ที่มั่นคงและพึ่งพาตัวเองได้

ประเด็นที่ ๒ การปรับระบบเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทยที่มีประชากรวัยแรงงานลดลง และสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

ประเด็นที่ ๓ กำหนดมาตรการเพื่อเตรียมการและรองรับคลื่นสึนามิผู้สูงอายุ

ประเด็นที่ ๔ ปฏิรูประบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อรองรับผลกระทบระยะยาวของโควิด-๑๙ และโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำอื่น ๆ ในอนาคต

ประเด็นที่ ๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในถิ่นที่อยู่ที่ยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นที่ ๖ สนับสนุนความเป็นธรรมทางดิจิทัลสำหรับผู้สูงอายุ

๓.๒.๒ บทที่ ๑ : สถานการณ์ทั่วไป

ในปี ๒๕๖๕ ประชากรโลกมีอายุสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมาก ประชากรสูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๑๐๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๐ ของประชากรทั้งหมด ทวีปยุโรป และทวีปอเมริกาเหนือมีอัตราผู้สูงอายุสูงกว่าร้อยละ ๒๐ ทวีปแอฟริกามีอัตราผู้สูงอายุต่ำที่สุดในโลก ประเทศสมาชิกอาเซียนมีประชากรทั้งหมด ๖๗๔ ล้านคน มีประชากรสูงอายุจำนวน ๗๙ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๔ ของประชากรทั้งหมด เกือบทุกประเทศในอาเซียนได้กลายเป็นสังคมสูงอายุแล้ว มีเพียง ๓ ประเทศในอาเซียนที่ยังไม่เข้าสู่สังคมสูงอายุ ได้แก่ ประเทศลาว ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศกัมพูชา สำหรับประเทศไทยมีประชากรสูงอายุจำนวน ๑๒.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๑๘.๘๖ ของประชากรทั้งหมด) แหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุที่ได้มาจากการรับเบี้ยยังชีพมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากเพียงร้อยละ ๑.๓๗ ในปี ๒๕๔๕ เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ ๑๙.๑๘ ในปี ๒๕๖๔ และสัดส่วนผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังคนเดียวเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ ๑๑.๙๙ ของประชากรสูงอายุทั้งหมด

๓.๒.๓ บทที่ ๒ : อรรถบท ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุไทย

๑) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและแหล่งรายได้ในวัยสูงอายุ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุไทย มีมูลค่ารวม ๒.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นประมาณ ๑.๔๒ แสนบาทต่อปี หรือประมาณ ๑๑,๘๒๙ บาทต่อเดือน ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีผู้สูงอายุที่ยากจนถึงร้อยละ ๑๘.๑ ซึ่งสูงกว่าประชากรในช่วงวัยอื่น และมีจำนวนผู้สูงอายุที่ยากจนหลายมิติคิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ ๓๖.๙ ของคนจนหลายมิติทั้งหมดในประเทศ โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๕.๔ ในปี ๒๕๕๖

๒) สถานการณ์ความมั่นคงทางเศรษฐกิจในวัยสูงอายุ

๒.๑) รายได้จากการทำงาน พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่ยังคงทำงาน ในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ ๓๘.๙ ในปี ๒๕๔๗ เป็นร้อยละ ๓๖.๑ ในปี ๒๕๖๔ การทำงานส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุเป็นการทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หรือในสถานภาพผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือน

๒.๒) เงินออมและทรัพย์สิน นอกจากเงินออมและทรัพย์สิน ที่ยังมีไม่เพียงพอ ผู้สูงอายุจำนวนมากยังประสบปัญหาเรื่องหนี้สินเป็นภาระซ้ำเติม จากผลการสำรวจในปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๔๕.๐ ของผู้สูงอายุทั้งหมด รายงานว่าตนเองหรือสมาชิกในครัวเรือนมีหนี้สิน ร้อยละ ๑๒.๐ เป็นหนี้สินของผู้สูงอายุ ร้อยละ ๘.๒ เป็นหนี้สินของผู้สูงอายุและสมาชิกในครัวเรือน และร้อยละ ๒๔.๘ เป็นหนี้สินของสมาชิกในครัวเรือน

๒.๓) การเกื้อหนุนจากครอบครัว จากการสำรวจข้อมูลในปี ๒๕๖๔ พบว่า ร้อยละ ๔๙.๙ มีบุตรที่มีชีวิตอยู่และอาศัยอยู่ด้วยในครัวเรือนกับผู้สูงอายุ โดยเปรียบเทียบบุตรที่อาศัยอยู่ด้วยกับผู้สูงอายุ ในครัวเรือนร้อยละ ๖๔.๒ มีการเกื้อหนุนทางการเงินให้กับผู้สูงอายุในระหว่าง ๑๒ เดือน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าบุตรที่อยู่นอกครัวเรือน ผู้สูงอายุที่มีสัดส่วนการเกื้อหนุนมากกว่าที่ร้อยละ ๗๗.๒ นอกจากการเกื้อหนุนทางการเงิน ผู้สูงอายุที่มีบุตรนอกครัวเรือน ส่วนใหญ่ยังได้รับการเกื้อหนุนด้านอาหาร และด้านเสื้อผ้าหรือของใช้ อย่างน้อยปีละครั้งที่ร้อยละ ๘๒.๔ และ ๘๑.๖ ตามลำดับ

๒.๔) เงินโอนจากภาครัฐ ประเทศไทยมีระบบสวัสดิการ ระบบบำนาญ และระบบสนับสนุนการออมภาคบังคับหรือภาคสมัครใจที่จัดการโดยภาครัฐ เพื่อสร้างหลักประกันรายได้ ในวัยสูงอายุที่ครอบคลุมประชากรวัยทำงานทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มข้าราชการ แรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ แต่ความท้าทายที่สำคัญ คือ ความเพียงพอกับความยั่งยืนทางการเงินของแต่ละระบบ

๓) นโยบายเพื่อการเตรียมพร้อมและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ในวัยสูงอายุของคนไทย ตามแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ได้กำหนด วิสัยทัศน์การขับเคลื่อนแผน “ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตดี มีหลักประกันมั่นคง เป็นพลังพัฒนาสังคม” มีแผนปฏิบัติการย่อย ๔ แผน ได้แก่ (๑) เตรียมความพร้อมของประชากรก่อนวัยสูงอายุ (๒) ยกระดับคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุทุกมิติอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (๓) ปฏิรูปและบูรณาการระบบบริหารเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อย่างมีคุณภาพ (๔) เพิ่มศักยภาพการวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมรองรับสังคมสูงวัย

๔) บทสรุป รายได้จากการทำงาน เงินออมและทรัพย์สิน รวมถึงการเกื้อหนุน จากครอบครัวและเงินโอนจากภาครัฐ ที่มีความแน่นอนและเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคและยังชีพ ขั้นพื้นฐาน เป็นปัจจัยเงื่อนไขสำคัญของการมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในวัยสูงอายุ ข้อมูลการสำรวจประชากรสูงอายุ ในประเทศไทยล่าสุดในปี ๒๕๖๔ พบผู้สูงอายุไทยมีแนวโน้มพึ่งพารายได้จากการทำงาน รวมถึงเบี้ยยังชีพ และสวัสดิการจากทางราชการ ซึ่งเป็นเงินโอนจากภาครัฐเพิ่มมากขึ้น ขณะที่การพึ่งพารายได้จากบุตร หรือการเกื้อหนุน จากครอบครัวมีสัดส่วนลดลง โดยแหล่งรายได้จากดอกเบี้ยเงินออมและทรัพย์สินก็ยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำ

๓.๒.๔ บทที่ ๓ สถานการณ์การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในประเทศไทย ในปี ๒๕๖๕
หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในทุกมิติ เช่น

ด้านมิติเศรษฐกิจ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การจ่ายเบี้ยหวัด บำเหน็จ
บำนาญ การจ่ายเงินสงเคราะห์ การให้กู้ยืมเงิน การส่งเสริมการออม การจัดหางาน การส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการประกอบอาชีพ การคุ้มครองและเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับแรงงานสูงอายุ

ด้านมิติสภาพแวดล้อม การปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
การประเมินสุขภาพและเฝ้าระวังการพลัดตกหกล้ม และการส่งเสริมความรู้

ด้านมิติสุขภาพ การให้บริการวัคซีนป้องกันโรค การประเมินภาวะสุขภาพ
การป้องกันปัญหาสุขภาพกายและใจ การส่งเสริมการเรียนรู้ในการดูแลสุขภาพ และการดูแลรักษาสุขภาพ

ด้านมิติสังคม การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและโรงเรียนผู้สูงอายุ การสังคมนาสงเคราะห์
การดูแลผู้สูงอายุ การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ธนาคารเวลา การแข่งกีฬาผู้สูงอายุ การช่วยเหลือทางกฎหมาย
การขับเคลื่อนแผนงาน/นโยบาย และการสำรวจข้อมูลด้านผู้สูงอายุ

ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน หน่วยงานต่าง ๆ
สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุ เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยี
รองรับการให้บริการผ่าน “Mobile Application กอช.” พัฒนาแบบคัดกรองสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงโรค
ไม่ติดต่อในรูปแบบออนไลน์ มีฐานข้อมูลด้านการคัดกรองสุขภาพของผู้สูงอายุและส่งเสริมความรู้
ด้านสุขภาพ พัฒนาระบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต พัฒนาระบบ Software บริหารจัดการสถานดูแลผู้สูงอายุ
ระบบเฝ้าระวังผู้สูงอายุ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก และพัฒนาเชิงบูรณาการ Digital Dentistry

๓.๒.๕ บทที่ ๔ : สถานการณ์เด่นในรอบปี ๒๕๖๕

๑) ยกย่องให้นายแผน วรณเมธี เป็นผู้สูงอายุแห่งชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๕
เพื่อเป็นเกียรติ และแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นเจริญรอยตาม

๒) ศิลปินแห่งชาติ ปี ๒๕๖๕ ที่มีอายุ ๙๐ ปีขึ้นไป

๓) การทำงานของผู้สูงอายุ

๔) วิสาหกิจชุมชนผู้สูงอายุ

๕) การดูแลผู้สูงอายุช่วงกลางวัน

๖) ชมรมผู้สูงอายุพฤษภลิ่ง

๗) ผู้สูงอายุในโซเซียลมีเดีย

๘) กีฬาผู้สูงอายุ ปี ๒๕๖๕

๙) บริการพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ

๑๐) นวัตกรรมเพื่อผู้สูงอายุ

๓.๒.๖ บทที่ ๕ : แนะนำงานวิจัยเพื่อสังคมสูงอายุ

ในปี ๒๕๖๕ มีงานวิจัยเพื่อสังคมสูงอายุ โดยเป็นวิจัยที่เกี่ยวกับความมั่นคง
ทางรายได้ของผู้สูงอายุ ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ โดยตรงและที่ให้ผ่านมูลนิธิ
สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย จำนวน ๑๔ เรื่อง คือ ๑) การพัฒนานโยบายและกลไกการสร้างโอกาส
และเสริมศักยภาพของผู้สูงอายุให้มีความทำ ๒) สถานการณ์และสภาพการทำงานของแรงงานสูงอายุนอกระบบ
ในประเทศไทย ๓) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพฤติกรรมสำหรับผู้สูงอายุในภาวะวิกฤตและการเตรียมความพร้อม
เข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ ๔) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อป้องกันภาวะพึ่งพิงและส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงวัย
สภาวิชาชีพไทย ๕) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการดูแลผู้สูงอายุไทย ๖) ระบบต้นแบบสำหรับติดตามตัว
และแจ้งเหตุ...

และแจ้งเหตุด้วยเสียงสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นอัลไซเมอร์ ๗) การศึกษาอุปสงค์และอุปทานเรื่องที่อยู่อาศัยและบริการสนับสนุนสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ ๘) การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ๙) การสร้างและพัฒนาต้นแบบระบบวิเคราะห์ภาวะสุขภาพกับการทำงานของผู้สูงอายุสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อหาโอกาสส่งเสริมอาชีพในระดับพื้นที่ ๑๐) การศึกษาวิจัยโครงสร้างกฎหมายขององค์กรทางการเงินระดับชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางและคำแนะนำสำหรับการบริหารจัดการทรัพย์สินของผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ๑๑) การพัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางรายได้ สุขภาพและการใช้ชีวิตในสังคมสูงอายุบนฐานวิถีชีวิตใหม่ ๑๒) ความคาดหวังการวางแผนและการเตรียมตัวของประชากรวัยทำงานต่างรุ่นอายุและรูปแบบการอยู่อาศัยต่อชีวิตในวัยสูงอายุ ๑๓) แนวทางการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุและชุดความรู้ที่มุ่งสู่การดำรงวัยอย่างมีพลัง ๑๔) การทบทวนสังเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุไทย

๓.๒.๗ บทที่ ๖ : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อมูลรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย สามารถนำมาพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงาน สร้างหลักประกันรายได้ที่มั่นคงและพึ่งพาตัวเองได้ ประเด็นที่ ๒ การปรับระบบเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทยที่มีประชากรวัยแรงงานลดลง และสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต ประเด็นที่ ๓ กำหนดมาตรการเพื่อเตรียมการและรองรับคลื่นสึนามิผู้สูงอายุ ประเด็นที่ ๔ ปฏิรูประบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อรองรับผลกระทบระยะยาวของโควิด - ๑๙ และโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำอื่น ๆ ในอนาคต ประเด็นที่ ๕ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุอยู่ในถิ่นที่อยู่ที่ยั่งยืนส่งเสริมศักยภาพและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประเด็นที่ ๖ สนับสนุนความเป็นธรรมทางดิจิทัล สำหรับผู้สูงอายุ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังกล่าวไปขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รวมทั้งวิกฤติประชากรและสังคมสูงวัย ที่รัฐบาลและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ให้ความสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงาน ในการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุในประเทศไทย และกำหนดเป็นนโยบายในการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม ต่อไป

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มาหรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายวราวุธ ศิลปอาชา) รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ มีมติเห็นชอบรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอ...

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรม ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ศิริ: ๕๖/๖๕๗

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

กรมกิจการผู้สูงอายุ

โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๔๓๓๗ ต่อ ๔๔๕ และ ๐๘๑ ๘๑๙ ๒๐๔๓ (นางสาวกัลย์विता อินสมพันธุ์)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy@dop.mail.go.th

รวมเอกสารรายงาน

สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๕